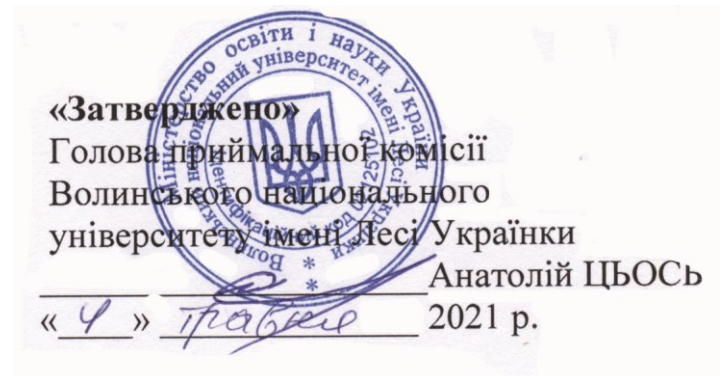

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ**

**ПРОГРАМА
ТВОРЧОГО КОНКУРСУ
З РИСУНКУ НАТЮРМОРТУ
ДЛЯ ВСТУПУ НА НАВЧАННЯ НА ОСНОВІ ПОВНОЇ ЗАГАЛЬНОЇ
СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ
«БАКАЛАВР»**

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма творчого конкурсу для вступників зі спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» ОС «Бакалавр» Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Рисунок – це зображення, яке виконується від руки за допомогою графічних засобів – контурної лінії, штриха, тону. Різні поєднання цих засобів (комбінація штрихів, сполучення плям і ліній) дають змогу досягти пластичного моделювання, тональних і світлових ефектів. Рисунок з натури є основою художньої освіти.

Натюрморт – це зображення неживих предметів об'єднаних в єдину композиційну групу.

Рисунок як навчальна дисципліна, має необмежені можливості для творчого розвитку людини, формування її естетичного смаку і художніх потреб. Водночас рисунок – це самостійний вид мистецтва з давніми традиціями і багатовіковою історією.

Розумітися в творах мистецтва, цінувати скарбницю народних та професійних надбань можливо лише за умови професійного володіння навичками основних дисциплін образотворчого мистецтва, зокрема рисунку, живопису, композиції, перспективи, історії українського та світового мистецтва, тощо.

Курс рисунку – одна із профілюючих дисциплін за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація».

1. Мета та завдання творчого конкурсу

1.1. Мета вступного випробування полягає в перевірці уміння абітурієнта скомпонувати елементи чи предмети натюрморту на площині, виконувати лінійно-конструктивну побудову та передати пропорції, засобами світлотіньового рішення передати форму, фактуру, матеріальність, плановість і взаємозв'язок, формувати вміння аналізувати і зображувати об'ємні форми на площині, володіти практичними навичками рисунку з натури.

1.2. Основними завданнями творчого конкурсу з рисунку є визначення:

- рівня аналітичного мислення. Перевірка навичок розуміння

конструктивної основи зображуваних об'єктів, аналізу їх будови, уявного моделювання форми, знаходження оптимальних варіантів композиції рисунку натюрморту.

- сформованості просторового сприйняття і уяви. Вмінь бачити і передавати форму об'ємно, умінь перспективної побудови зображення.

- міри опанування принципами побудови реалістичного зображення на площині. Шляхом виконання систематичних вправ абітурієнти повинні розуміти закони побудови форми моделі і використовувати їх у практичній роботі над зображенням.

- розуміння цілісності зображення. Оволодіння принципом роботи від загального до часткового, вміння деталізувати, не руйнуючи цілого; вірно визначати тональні відношення.

- формування кола практичних графічних умінь. Пошук засобів, що підкреслюють найбільш характерні особливості зображувальної моделі, що сприятиме найбільшій виразності рисунку.

1.3. Згідно з завданнями абітурієнти повинні

знати:

- аналіз форми натурної моделі постановки;
- основні принципи конструктивно-структурного зображення моделі;
- основні закономірності взаємозв'язку зовнішньої форми з її внутрішньою конструкцією та функціональним призначенням;
- закони композиції, лінійної та повітряної перспективи;
- загальні прийоми лінійного і світлотіньового рисунку натурної моделі;
- етапи роботи над рисунком, закони теорії тіней.

вміти:

- створити композиційне рішення натюрморту;
- правильно визначити пропорції зображуваного об'єкта та його динаміку;
- наглядно продемонструвати конструктивно-пластичний аналіз структури форми об'єктів натюрморту;
- дотримуватись принципів великої форми та її конкретизації;
- вирішити проблему об'ємності та просторовості зображення основними засобами рисунка - тоном та лінією.

володіти:

- графічними техніками, методами і прийомами роботи;
- засобами вираження форми в графічному рисунку;
- умінням аналітично і об'єктивно сприймати предмети навколишньої дійсності.

2. Інформаційний обсяг змісту творчого конкурсу.

2.1. На випробуванні з рисунку абітурієнти виконують практичну частину (рисунок натюрморту з натури) при природному освітленні.

2.2. Робота над постановкою включає наступні етапи:

- композиційне розміщення заданого натюрморту на площині аркуша паперу;
- лінійно-конструктивний аналіз форми і перспективна побудова предметів на площині;
- об'ємно-просторове вирішення елементів;
- повна та детальна проробка форми з їх світлотіннвою характеристикою, підкорення всіх елементів загальному тоновому вирішенню.

2.3. Рисунок виконується графітними олівцями (ТМ, М, 2М...) на аркуші спеціального паперу формату А3 (30х42см). Папір надається приймальною комісією.

2.4. Час відведений на творчий конкурс відповідає трьом годинам.

3. Орієнтовний зміст завдань творчого конкурсу:

Варіант № 1. Натюрморт із предметів різних за формою, фактурою і тоном. Драперія – біле полотно. Композиція з наступних елементів: гладиска чорна, горнятко, ложка дерев'яна з декоративним орнаментом, яблуко (муляж).

Варіант № 2. Натюрморт із предметів різних за формою, фактурою і тоном. Драперія – кольорове полотно. Композиція з наступних елементів: чайник звичайний металевий, бідон з кришкою, пляшка скляна.

Варіант № 3. Натюрморт із предметів різних за формою, фактурою і тоном. Драперія – кольорова тканина. Композиція з наступних елементів: глек оплетений дротом, ложка дерев'яна, горнятко, два види муляжів (овочі).

Варіант № 4. Натюрморт із предметів різних за формою, фактурою і тоном. Драперія – полотно з орнаментом. Композиція з наступних елементів: праска, глечик керамічний, кварта металева.

Варіант № 5. Натюрморт із предметів різних за формою, фактурою і тоном. Драперія – кольорова тканина. Композиція з наступних елементів: горщик глиняний звичайний, горнятко, ложка металева, фрукти 2-3 / види муляжу/.

Варіант № 6. Натюрморт із предметів різних за формою, фактурою і тоном. Драперія – біле полотно. Композиція з наступних елементів: горнятко, горщик оплетений дротом, квіти декоративні, ложка металева.

Варіант № 7. Натюрморт із предметів різних за формою, фактурою і тоном. Драперія – лляне полотно з орнаментом. Композиція з наступних елементів: глечик чорний, горнятко, квітка декоративна, фрукти /2-3 види муляжів/.

Варіант № 8. Натюрморт із предметів різних за формою, фактурою і тоном. Драперія – полотно з орнаментом. Композиція з наступних елементів: глечик теракотовий, горнятко, яблуко/муляж/, ложка металева.

Варіант № 9. Натюрморт із предметів різних за формою, фактурою і тоном. Драперія – кольорове полотно. Композиція з наступних елементів: горщик полив'яний, горнятко, ложка різна з орнаментом, груша /муляж/.

Варіант № 10. Натюрморт із предметів різних за формою, фактурою і тоном. Драперія – біле полотно. Композиція з наступних елементів: глек глиняний звичайний, горнятко, ложка дерев'яна, буряк /муляж/.

Варіант № 11. Натюрморт із предметів різних за формою, фактурою і тоном. Драперія – лляне полотно. Композиція з наступних елементів: глечик звичайний, горнятко , ложка дерев'яна, макітра полив'яна.

Варіант № 12. Натюрморт із предметів різних за формою, фактурою і тоном. Драперія – лляне полотно. Композиція з наступних елементів: глечик теракотовий, горнятко, ложка дерев'яна, овочі /2-3види муляжів/.

Варіант № 13. Натюрморт із предметів різних за формою, фактурою і тоном. Драперія – кольорове полотно. Композиція з наступних елементів: глек чорний, масляниця глиняна, ложка дерев'яна, овочі / 2 види муляжу/, горнятко

чорне.

Варіант № 14. Натюрморт із предметів різних за формою, фактурою і тоном. Драперія – полотно з орнаментом. Композиція з наступних елементів: глечик теракотовий, горнятко, ложка з орнаментом, квіти декоративні.

Варіант № 15. Натюрморт із предметів різних за формою, фактурою і тоном. Драперія - лляне полотно. Композиція з наступних елементів: горщик глиняний звичайний, тарілка керамічна, горнятко, ложка декоративна.

4. ЛІТЕРАТУРА

1. Антонович Є. А. Шпільчак В.А. Малюнок і живопис: Методичні рекомендації. К., Вища школа, 1990. С.3.

2. Беда Г.В. Основы изобразительной грамоты: Рисунок, живопись, композиция. М., Искусство, 1981. 192с.

3. Берlach О. П. Засоби зображення предметів в перспективі: методичні рекомендації до виконання завдань самостійної роботи з курсу «Перспектива в образотворчому мистецтві». Луцьк, 2017. 12с.

4. Берlach О. П. Чихурський А. С. Малюнок з основами перспективи: курс лекцій. Луцьк, 2017. 14 с.

5. Гаррисон Х. Рисунок и живопись : Материалы. Техника. Методы. М. : Эксмо, 2012. 254 с.

6. Гребенюк Г.Є. Основи композиції та рисунок: підруч. для учнів проф.-тех. навч. закладів. К.: Техніка, 1997. 221 с.

7. Димшиць Е. О. Натюрморт в українському живопису на зламі ХІХ–ХХ століть. К. : Наукова думка, 2000. 238 с.

8. Ли Н. Рисунок. Основы академического рисунка : учебник. / Николай Ли. М. : Эксмо, 2005. 477 с.

9. Мирончик П.В., Манохін В.П. Методичні вказівки до практичних занять по рисунку. Х.: ХНАМГ, 2001. 12с.

10. Михайленко В. Є., Яковлев М. І. Основи композиції (геометричні аспекти). К.: Каравелла, 2004. 304с.

11. Николай Ли. Основы учебного академического рисунка. М.: Эксмо. 2010. 261 с.

12. Опанащук М., Опанащук О. Емоційна природа рисунку: навчальний посібник. Львів, 2013. 114с.
13. Перепадя В. Рисунок. Проблеми творчості в навчальному процесі. Львів, 2003. 288 с.
14. Ростовцев Н.Н. Учебный рисунок. М. : Искусство, 2000. 207 с.
15. Сухенко В.О. Рисунок: навч. посібник. К.: BONA MENTE 2004. 184 с.
16. Туманов І. М. Рисунок, живопис, скульптура: навчальний посібник. Львів: Аверс, 2010. 496 с.
17. Яремків М. Композиція: творчі основи зображення : навч. посібник. Тернопіль: Підручники і посібники, 2007. – 112 с.

5. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

200-180 балів - ставиться, якщо абітурієнт виконав поставлене завдання, володіє образотворчими засобами, методами та прийомами виконання зображення, має належний рівень просторової уяви, володіє високим рівнем практичних графічних навиків конструктивної побудови натюрморту та його світлотіньового моделювання, передає матеріальність, не допускає помилок в організаційній структурі.

179-160 балів - ставиться, якщо абітурієнт повністю виконав поставлене графічне завдання, має належний рівень просторової уяви, достатньо володіє методами і прийомами роботи в рисунку, але допускає незначні неточності при виконанні композиційних рішень, лінійно-конструктивної побудови та володіє середнім рівнем практичних графічних умінь, володіє культурою штриха і ліній, допустив помилки в світло-тіньовому моделюванні та організаційній структурі виконання натюрморту.

159-140 балів - ставиться, якщо абітурієнт має середній рівень просторової уяви допускає неточності та помилки при композиційному, лінійно-конструктивному виконанні, пропорційних відношеннях, тональному масштабі. Закони перспективи проглядаються опосередковано, відтворене зображення свідчить про недостатній рівень просторової уяви. Не передає матеріальність, допускає значні помилки в організаційній структурі натюрморту.

139-100 бали - абітурієнт володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів,

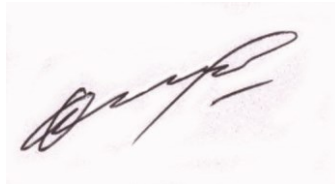
відтворює зображення на репродуктивному рівні, що становить незначну частину образотворчих знань з рисунку, або повна відсутність образотворчої грамоти.

Голова предметної комісії

Олександр БЕРЛАЧ

Відповідальний секретар
приймальної комісії

Олег ДИКИЙ